

DECIZIE

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi, Ion Corolevski

examinând recursul declarat de către Ministerul Finanțelor, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Angelei Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului moral, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Ministerul Finanțelor ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 04 septembrie 2012, Angela Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în luna februarie 1996 Anatol Roșcovan a înaintat spre examinare către Judecătoria Centru mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei (Pojoga) Roșcovan privind partajarea averii.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 noiembrie 1997 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Prin decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003 a fost admis recursul declarat de Anatol Roșcovan, casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 iulie 2002 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea înaintată de Anatol Roșcovan a fost admisă parțial. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 aprilie 2003 recursul în anulare declarat de către Procurorul General a fost respins și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003.

Mai indică că decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003 a fost depusă spre executare la Departamentul de Executare Centru mun. Chișinău la 02 martie 2010, Departamentul de Executare Centru printr-un certificat a informat că titlul executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003 emis de Curtea de Apel Chișinău a fost restituit creditorului Anatol Roșcovan și din motive necunoscute la expediere documentul executoriu s-a pierdut. La 03 martie 2010, la executorul judecătoresc Coadă Rodica a fost depusă o cerere privind înaintarea reperată spre executare a

titlului executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003, care a fost pierdut la executare.

De asemenea, a mai indicat că la 20 octombrie 2008 Anatol Roșcovan a decedat, succesori (moștenitori legali) fiind copii acestuia – Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan, în numele cărora acționează mama – Roșcovan Angela. Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2010 a fost admisă cererea declarată de Angela Roșcovan privind substituirea succesorului în drept Anatol Roșcovan, în pricina civilă la cerea de chemare în judecată înaintată de Angela Roșcovan împotriva Elenei (Pojoga) Roșcovan privind partajarea averii și s-a înlocuit creditorul indicat în titlul executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003, cu moștenitorii legali ai acestuia Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan. La 28 mai 2010, în adresa executorului judecătoresc Rodica Coadă a fost înaintată cererea corespunzătoare precum și încheierea din 27 aprilie 2010 emisă de Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău.

De asemenea, mai invocă că la 18 octombrie 2010, în adresa executorului judecătoresc Nicolaescu Nicolae a fost înaintat spre executare titlul executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003, iar la 19 octombrie 2010 a fost emisă încheierea privind intentarea procedurii de executare. Ulterior, la 05 decembrie 2011 executorul judecătoresc a înaintat în adresa Curții Supreme de Justiție un demers solicitând explicarea modului de executare a documentului executoriu care prin încheierea din 15 martie 2012 a fost respins.

Consideră că neexecutarea titlului executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003 se datorează inacțiunilor executorilor judecătorești care, avînd posibilitatea de a executa titlul de fapt nu a întreprins acțiuni necesare – legale, întru neadmiterea prejudicierii drepturilor și intereselor patrimoniale ale creditorului.

Prin urmare cere, Angela Roșcovan constatarea faptului că Statul Republica Moldova a violat drepturile sale prevăzute de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și art. 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 500000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2010 acțiunea Angelei Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan a fost admisă parțial și a fost constatat încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și a fost încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Angelei Roșcovan suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

La 04 iunie 2013, Ministerul Finanțelor a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanței cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea Angelei Roșcovan să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014 apelul declarat de către Ministerul Finanțelor a fost restituit în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC.

La 25 martie 2014, Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea pricinii pentru examinare în ordine de apel.

Recurentul, Ministerul Finanțelor, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea contestată deoarece reprezentantul ministerului, fiind antrenat în mai multe ședințe pe diverse cauze în care statul apare ca pîrît a fost pus în imposibilitate de a face cunoștință cu hotărîrea primei instanțe. Astfel, instanța de apel eronat a constatat că prin neexpedierea titlului executoriu Ministerul Finanțelor a făcut cunoștință cu hotărîrea primei instanțe la 14 decembrie 2012.

Menționează că la documentul executoriu nu a fost anexată hotărîrea primei instanțe, aceasta se conformă și prin faptul că Ministerul Finanțelor a fost nevoit să solicite la 23 mai 2013 de la Judecătoria sectorului Rîșcani prezentarea copiei hotărîrii primei instanțe.

De asemenea menționează că în cadrul ședințe de judecată din 19 decembrie 2013, reprezentantul Ministerului Finanțelor la cererea intimatei Angela Roșcovan a fost obligat să prezinte Registrul Corespondenței pentru semestrul 2 al anului 2012 și semestrul I al anului 2013. Ca urmare a fost stabilită o altă ședință pentru data de 21 ianuarie 2014.

Îndeplinirea obligațiilor de prezentare a registrului, însă nu a fost posibilă întrucât reprezentantul Ministerului Finanțelor a fost eliberat din funcție.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 noiembrie 2012 acțiunea Angelei Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan a fost admisă parțial și a fost recunoscut încălcat dreptul la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, fiind încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Angelei Roșcovan suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 04 iunie 2013, Ministerul Finanțelor a depus o cerere de apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

S-a stabilit că în instanța de apel au avut loc mai multe ședințe de judecată, iar în ședința de judecată din 19 decembrie 2013 reprezentantul apelantului-recurent, Ministerul Finanțelor s-a obligat să prezinte la următoarea ședință de judecată numită la 21 ianuarie 2014 registrul de primire a hotărîrilor de judecată pentru a confirma faptul recepționării hotărîrii primei instanțe (f.d. 84), însă la

următoarea ședință de judecată nu s-a prezentat și nici nu a solicitat amânarea ședinței de judecată.

Instanța de apel, prin încheierea din 21 ianuarie 2014, a restituit cererea de apel depusă de către Ministerul Finanțelor ca fiind depusă înafara termenul legal.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului și, anume, scrisoarea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2012 rezultă că Ministerului Finanțelor a fost expediată copia hotărârii pronunțate la 16 noiembrie 2012.

Cu toate acestea, Ministerul Finanțelor a declarat apel la 04 iunie 2013, adică cu depășirea termenului de 30 zile prevăzut de lege, fără a solicita repunerea în termen, cu toate că în ședința de judecată a instanței de apel din 19 decembrie 2013 s-a obligat să prezinte registrul corespondenței pentru a confirma data recepționării hotărârii primei instanțe și depunerea cererii de apel în termen, însă la următoarea ședință stabilită la 21 ianuarie 2014 acesta nu s-a prezentat (f.d.84).

Pe când, în conformitate cu art. 116 alin. alin. (1), (3) și (4) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Reieșind din normele de drept procedural enunțate Ministerul Finanțelor trebuia să-și exercite dreptul la acțiune înainte de îndeplinirea termenului de 30 zile, calculat din ziua pronunțării dispozitivului hotărârii. Însă recurentul a ignorat acest fapt și a contestat hotărârea primei instanțe tocmai la 04 iunie 2013, astfel fiind omis termenul căii de atac cu aproape jumătate de an.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a concluzionat că, Ministerul Finanțelor a depus cerere de apel cu omiterea termenului prevăzut de lege, deoarece legislația procedurală prevede expres declararea apelului în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Nu poate fi considerat drept temeinic argumentul recurentului precum că îndeplinirea obligațiilor de prezentare a registrului corespondenței nu a fost posibilă deoarece reprezentantul Ministerului Finanțelor a fost eliberat din funcție și că despre această obligație au aflat la data recepționării încheierii contestate, deoarece Ministerul Finanțelor este o instituție a statului la care sunt angajați mai mulți juriști.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel temeinic și legal a restituit cererea de apel depusă de către Ministerul Finanțelor, iar ultimul nu

a invocat nici un argument în cererea de recurs ce ar răsturna concluzia instanței de apel.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ministerul Finanțelor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Angelei Roșcovan în interesele copiilor minori Ștefan Roșcovan și Iuliana Roșcovan împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Valentina Clevadî

Ion Corolevschi